

ADVIES

GROTE PROJECTEN

AANVRAAG: Festival Mundial 2016-2018

NR: BGR2016-059

AANVRAGER: Stg. Mundial Foundation

BIJEENKOMST ADVIESCOMMISSIE: 11 maart 2016

BEGROTING: € 1.775.500

AUTEUR ADVIES: Anne Erkelens-Schuurmans

GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 525.000

1. ALGEMEEN

Voor de commissie verschenen creatief leider/programmeur Erwin Schellekens en zakelijk leider Jan Drissen. In de toelichting kwam onder meer ter sprake welke groeistappen sinds de verhuizing van Festival Mundial naar de Spoorzone zijn gemaakt en wat de huidige ontwikkeling van het festival en het festivalprofiel is.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

a. Het project is van hoge culturele kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap (score: onvoldoende)

Dat Mundial met de verhuizing naar de Spoorzone tegelijk een artistieke stap heeft gemaakt, lijdt volgens de commissie geen twijfel. De omslag van het festival met als uitgangspunt ontwikkelingssamenwerking naar een *urban* festival is op overtuigende wijze gerealiseerd in de afgelopen drie jaar.

De uitwerking van de volgende stap, het inhoudelijke *next level* in 2016 tot 2018, dat wil zeggen datgene waarvoor een bijdrage vanuit het Brabant C Fonds wordt gevraagd, vindt de commissie te mager. De projecthouder toont onvoldoende overtuigend aan wat de focus van de nieuwe plannen is, hoe de genoemde verjonging en internationalisering concreet vorm krijgen hoe zich dit alles planmatig vertaalt in de toekomstige artistieke visie.

Als voorbeeld van de internationale focus noemt de projecthouder slechts één voorbeeld (Ibrahim Maalouf) terwijl de commissie hier een meer tot de verbeelding sprekend en uitgebreider plan had verwacht. Méér van hetzelfde hoeft voor de aanvrager niet slecht te zijn maar is niet de focus van Brabant C.

Gebaseerd op de beschikbare informatie rondom nieuwe programmeur Miriam Brenner heeft de commissie zeker vertrouwen in haar vakmanschap. De commissie ziet het als gemiste kans dat zij – een jonge etnomusicoloog die voor verjonging en internationalisering moet gaan zorgen - niet aanwezig was bij de pitch en constateert dat haar input in de programmering, en wat dit zal doen voor het (hernieuwde) profiel van Mundial, onvoldoende is uitgelicht. Hoewel er vertrouwen is dat Mundial zich op de juiste wijze kwalitatief gaat ontwikkelen door deze nieuwe stap, geven zowel de aanvraag als de toelichting de commissie op dit moment nog onvoldoende houvast om het criterium kwaliteit in termen van een Groot Project – waarbij louter potentieel onvoldoende is- positief te beoordelen.

b. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze (score: onvoldoende)

Hoe de *next step* van Mundial het cultuursysteem van Brabant zal versterken, is voor de commissie op grond van de argumentatie onder a. in dit stadium eveneens onduidelijk. Dat Festival Mundial al ruim 30 jaar een belangrijke speler is in het Brabantse cultuurveld is, onderschrijft de commissie. Maar hoe de voorgenomen koerswending het festival structureel van meer betekenis zal laten zijn voor bijvoorbeeld kunstenaars en samenwerkingsverbanden in Brabant is op dit moment te weinig zichtbaar.

De nieuwe impuls waarover het in de aanvraag gaat is nog te vaag en blijft steken in te beleidsmatige aanduidingen. De commissie ziet en onderschrijft de ambitie van de projecthouder om de ontwikkeling van het festival een *boost* te geven door middel van kwaliteitsverbetering en dus versterking van het cultuursysteem en vindt dit veelbelovend. Tegelijk constateert ze dat er te weinig zicht op de invulling hiervan is: voorbeelden van

verjonging van het aanbod en concrete nieuwe internationale samenwerkingen worden nog maar mondjesmaat genoemd.

c. Het project is ten minste van nationale betekenis (score: goed)

Het is duidelijk dat Festival Mundial in het hele land bekend is en nationale betekenis heeft. Bezoekers komen elk voor een derde uit respectievelijk Tilburg, Noord-Brabant en Nederland. De nationale bekendheid heeft ook haar weerslag in de aandacht van nationale media die bij elk festival aanwezig zijn en verslag doen middels live uitzendingen (NPO), samenvattingen en besprekingen.

Vanuit het Fonds Podiumkunsten ontvangt Mundial financiële steun vanwege extra vrijgekomen budget voor het laatste jaar van de 4 jarige regeling waardoor landelijke erkenning onderschreven wordt. Het ligt voor de hand dat verbreding van de activiteiten van het festival in deze aandacht zal meegaan en daarbij ook niet uit de toon zal vallen.

d. In het project is sprake van ondernemerschap (score: voldoende)

Festival Mundial vraagt subsidie aan met de (niet btw-plichtige) Stichting Mundial Foundation. Om het ondernemersrisico te spreiden is naast de BV Mundial Productions deze Stichting Mundial Foundation opgericht met voornamelijk een artistiek inhoudelijk doel. Om er zeker van te zijn dat de verantwoordelijkheid van de uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd bij de Stichting ligt en dus dat een eventueel subsidiebedrag daadwerkelijk direct ten goede komt aan de Stichting, adviseert de commissie het bestuur van Brabant C meer inzicht te verkrijgen in de verhouding tussen BV en Stichting en dus Mundial om een toelichting te vragen.

Verder acht de commissie de bedrijfsvoering deugdelijk. Een Raad van Advies met mensen uit allerlei sectoren is opgezet om de organisatie op allerlei zakelijke en inhoudelijke vlakken te adviseren en om een groot netwerk te hebben.

De commissie staat positief ten opzichte van het 'We Are Mundial' initiatief waarbij kennis en netwerk uit de creatieve sector en het bedrijfsleven elkaar ontmoeten. De komende jaren moet Mundial een *community* worden met betalende leden uit het bedrijfsleven worden waardoor het ondernemerschap versterkt. Een uitstekend initiatief waarvan de commissie benieuwd is naar voortgang en resultaten.

e. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: goed)

Festival Mundial heeft zich in de afgelopen 29 jaren bewezen als toeristische trekpleister vanuit heel Nederland en ook verder. De commissie heeft er vertrouwen in dat het onderdeel waarvoor subsidie aangevraagd wordt bij het Brabant C Fonds hier ook van mee zal profiteren. Bezoekers overnachten vaak bij het festival (bijv. op de stadscamping) of in de buurt van Tilburg.

Mundial organiseert ook arrangementen om de verblijfsduur van bezoekers te verlengen o.a. door samenwerking met Museum De Pont. De adviescommissie heeft hiervoor grote waardering.

f. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: voldoende onder voorwaarde)

Juist omdat Mundial een nieuwe impuls wil, een stap wil maken naar een *next level* en duidelijker een internationale richting wil inslaan waarbij gekeken gaat worden naar de programmering en positionering, wordt om een bijdrage van het Brabant C fonds gevraagd. Deze *upgrade* van het festival wordt nu omschreven als: het aantrekken van een extra programmeur in de persoon van Miriam Brenner, exclusieve projecten toevoegen, uitbreiden van talentontwikkeling, coproducties verwezenlijken, partnerversterking en een 'We Are Mundial'-community creëren.

Zoals ook beargumenteerd onder criteria a en b, constateert de commissie dat deze processen zich in een ontwikkelingsfase bevinden.

g. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: goed)

Het festival bestaat vanaf 1988 en heeft in de afgelopen jaren sociale en economische waarde opgebouwd. Het evenement is vanuit maatschappelijke, mondiale betrokkenheid ontstaan en zorgt inmiddels voor toerisme richting Tilburg en Brabant. Tilburg en Brabant zijn trots op Mundial. Ook de *upgrade* van Mundial, waar het bij deze aanvraag over gaat, zal profiteren van dit draagvlak en het helpen versterken.

Aan Festival Mundial (en de stadscamping) zijn van meet af aan jaarlijks talloze vrijwilligers verbonden.

Dat Mundial draagvlak heeft in Brabant is in de ogen van de commissie de afgelopen jaren ruimschoots bewezen.

h. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: goed onder voorwaarde)

Festival Mundial initieert en continueert al in zijn bestaande vorm verbindingen met kunstvakonderwijs en andere onderwijsinstellingen en creëert broedplaatsen voor productie en coproductie. De nieuwe impuls die aan het festival gegeven zal worden door onder andere de nieuwe programmeur, biedt ruimte om hieraan bij te dragen. Mundial werkt al regelmatig samen met Fontys Hogescholen (Kunsten, Journalistiek en Academy Of Creative Industries) en zijn Tilburg University en NHTV partners waar intensief mee wordt samengewerkt. Studenten lopen stage bij Mundial en ontwikkelen dan o.a. presentaties, houden zich bezig met podiumkunsten, media en marketingvraagstukken.

Het faciliteren van coproducties tussen verschillende artiesten (ervaren artiesten, studenten, immigranten) is ook onderdeel van kennisdeling en talentontwikkeling. Een voorbeeld hiervan is het Mundial Orkest o.l.v. Jeroen van Vliet.

In de komende jaren wil Mundial extra middelen inzetten om de talentontwikkeling uit te breiden. Wanneer dat gekoppeld is aan een duidelijker uitontwikkelde profiel voor een nieuwe stap van het festival heeft de commissie vertrouwen dat deze lijn zicht ook daar doorzet.

2.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

i. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot (score: goed)

Festival Mundial vindt sinds 2013 plaats in Spoorzone Tilburg. Deze locatie (voormalige NS werkplaats met een aantal industrieel historische gebouwen) is een culturele hotspot. Bij mogelijke keuze voor een nieuwe locatie is dat uiteraard opnieuw te bezien.

j. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: onvoldoende)

Zie ook de beschrijving onder criterium b (versterking cultuursysteem).

De roots van Festival Mundial liggen bij ontwikkelingssamenwerking en mondiale betrokkenheid. Inhoudelijk streeft het festival naar eigenheid in de muziekprogrammering waarbij vertrouwde wereldmuziektradities door crossovers gemoderniseerd worden. Mundial bezigt hiervoor de term 'nieuwe wereldmuziek'.

De invulling van de nieuwe impuls voor de programmering bevindt zich volgens de commissie in een ontwikkelingsfase en is nog te bescheiden onderbouwd en weergegeven. Hierdoor is de commissie van een mogelijk innovatief effect ervan voor de komende jaren nog onvoldoende overtuigd.

k. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: goed)

Het profiel van Brabant wordt door Festival Mundial versterkt door het maatschappelijk bewustzijn van het festival. Ook als samenwerkingspartner met andere partijen in Brabant heeft het bestaande Mundial een goed trackrecord. Verder is het food-gedeelte van het festival regionaal georganiseerd en nadrukkelijk onderdeel van de totaalbeleving. Er is onder andere een *Urban Farm* waar lokaal verantwoord voedsel wordt aangeboden. Te verwachten is dat een en ander zich ook in een nieuwe laag van het festival zal doorzetten.

l. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: goed)

Het netwerk is nationaal en internationaal en bestaat onder meer uit de volgende uiteenlopende organisaties: De Kunst Van Brabant, European Forum Of Worldwide Music Festivals, United Cultures For Development Network. En bedrijven: ASN Bank, Rabobank Tilburg, VPRO, Stagelight, Jupiler, Brabant Water, Omroep Tilburg, CJP, KWS, Fuji, NS, de Pont, Canna, Smederij Spoorzone, de onderwijsinstellingen genoemd onder criterium h (talentontwikkeling).

Mundial noemt Provincie Noord-Brabant en Gemeente Tilburg expliciet ook als samenwerkingspartners. Omdat het de commissie niet duidelijk is waaruit deze samenwerking bestaat anders dan het mede financieren van het festival, adviseert ze het bestuur om Mundial de participatie van provincie en gemeente verder te laten toelichten.

m. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren (score: voldoende)

Met name op het gebied van *Food* beweegt Mundial zich binnen een van Brabants topsectoren. Mundial richt zich in samenwerking met de Rabobank Foundation op lokaal verantwoorde agro productie. Dit is onder andere terug te vinden in de *Urban Farm* op het festival. Omdat de *upgrade* van het festival sterk verbonden is met het grote geheel van Mundial, valt te verwachten dat ook dit criterium in de nieuwe laag van het festival zal doorwerken.

4. ADVIES

De impuls voor het *next level* van Festival Mundial voor de periode 2016 tot 2018 vindt de commissie nog te weinig uitgewerkt. Er ontbreekt een heldere focus van de nieuwe plannen en er is op dit moment te weinig inzicht in hoe de specifieke verjonging en internationalisering concreet vorm krijgen. De gedachtvorming rondom dit proces moet blijken aanvraag en pitch in de ogen van de commissie nog grotendeels worden ontwikkeld.

Op grond van de aanvraag van Stg. Mundial Foundation voor wat in de subsidieregeling van Brabant C een Groot Project heet, vindt de commissie de basis voor een toekenning daarom onvoldoende. De commissie ziet voor een meerjarenplan nog te weinig onderbouwing en adviseert het bestuur van Brabant C de aanvraag als zodanig af te wijzen.

De commissie trekt het bestaansrecht van Festival Mundial geenszins in twijfel. Ze ziet in dat het festival een essentiële functie heeft in het Brabantse cultuurlandschap en vindt meebewegen vanuit Brabant C met een ontwikkelstap die de organisatie wil maken een interessante optie. Daarom adviseert ze het bestuur van Brabant C te zoeken naar een werkbare oplossing zodat Mundial toch de kans krijgt om te starten met (de voorbereiding voor) de impuls aan de kwaliteitsverbetering die nodig is voor de duurzaamheid van het festival.

De commissie geeft het bestuur van Brabant C in overweging de aanvraag als ontwikkelproject te beschouwen. Hieruit zou dan volgen dat de onderliggende aanvraag als zgn. Klein Project wordt omgebouwd en dat er, om te beginnen alleen voor het jaar 2016, een maximale verlening van € 65.000,- kan worden gegeven. Een en ander geeft de commissie nadrukkelijk ter uitwerking aan het bestuur van Brabant C.

Het bestuur zou Mundial dan voorts kunnen uitnodigen om voor een later stadium (2017 en verder) een hernieuwde meerjaren aanvraag in te dienen met een goed uitgewerkte, geconcretiseerde artistieke visie op langere termijn, gebruik makend van de opbrengsten van het ontwikkelproject.

5. SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

George Lawson, voorzitter

Ruth Giebels

Marcel Kranendonk

Jacki Dodemontova

Eduard Regteren Altena

Katja Diallo

Stan Topouzis

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.